

Aldus gedaen int Hoff van Zeelandt tot Middelburch den 7^{en} Marty 1579. Ch. Roels.

Instructie, daerby gecommiteert worden midts desen, om te reyfen ende te verthoonen aen zyne Pr. Excellencie vanweghen den Staten 's landts ende graeffelicheyt van Zeelandt, Joos Euwoutszoon Teelinck, Mr. Gasper van Vosberghen ende Adriaen Manmaker, treforier van de voornoemde Staten, oft die meestendeel van hunluysden, tgene des ende foo hiernaer volght.

Eerst fullen de voorscreven gedeputeerde, naer alle gediensfighe ende ootmoedighe recommandatiën, syne voorscreven Excellencie vanweghen den Staten van Zeelandt hertgrondtlick bedancken van de groote moeyte, zorghe ende trava(l)ie, die hy is doende ende continuerende in des gemeyne landts faecken ende welvaren, tegens de algemeyne vyanden ende hunne adherenten, nyet achterlatende daerenboven de faecke van Zeelandt ende Hollandt zulcx te beherten, dat alle hunnen toevlucht in hunne zwaricheden op syne Pr. Excellencie voorsichticheyt ende wijsheyt alleene is rustende, biddende daerommer seer ootmoedelick, de faecke van Zeelandt ende Hollandt fulcx voor gerecommandeert te houden, dat de voorscreven provinciën verzeekert moghen blyven tegens alle surprinsen ende invasiën van de vyanden in goede ruste ende vrede, met particulier versueck ende bede, dat syne Pr. Excellencie, aenschouw nemende op de aermoede ende gesteltenisse van den lande van Zeelandt, gelieve het landt van Zeelandt zulcx te subleveren, dat hetfelve boven syne macht nyet en worde bezwaert.

Daernaer fullen zyluyden volghende dinstructie, medegegeven Arent Diriczoon van Leyden, burgemeester der stadt van Uuytrecht, van den 6^{en} February lestleden, ende die ampliatie derselver instructie van den 26^{en} der voorscreven maendt February op joncheer Johan, heere van Schaghen etc., Abraham van Almonde ende Mr. Pauwels Buys, in alle poincten der voorscreven instructie, respectie het prouffijt ende voordeel van die van Zeelandt ende van de Getunieerde Provinciën in alles sien te vorderen ten meesten prouffyte ende voordeele tselve mogelijkck zy, ende infonderheyt te excuseren ende te verschoonen alle de zwaricheden, die by de Generale Staten van dese Nederlanden gecomoveert souden moghen werdden ter causse van de besluytynge van de Naerder Unie nu onlanx tot Uuytrecht gemaect ende gearresteert, ende dat by deselve ende die asistentie ter causen van dyen geloof, de Generaliteyt geensfins geprejudiceert en sal worden, als wefende alle de middelen der voorscreven Unie geëygent ter gemeyne defensie van de Generaliteyt van dese Nederlanden.

Nederlanden. Tenwelcken fyne zyluyden fullen ernstelick remonstreren ende sustineren, dat d'assistentie den Generalen Staten tot noch toe gedaen, van 25 vendelen voetknechten ende 100 peerden, sooverre den noodt verheysfchen soude deselve te gebruycken in Gelderlandt ofte elders ten dienste ende behoefte van dese nyeuwe Unie — tot wyens laste in 't gemeyn de voorscreven 25 vendelen ende 100 peerden behooren gelijckelick te commen —, dat hetselve verstaen moet worden te wesen soowel ten dienste van de Generaliteyt als van de voorscreven Unie, befigende daeromme alle middelen om de voorscreven Unie te vorderen ende te vestighen, zoo by fyne Excellencie als aen de Generale Staten, deselve verfoeckende, daerinne te willen commen ende die te helpen handthouden; verfoeckende bovenal zyne voorscreven Excellencie zeer ernstelick, dat haer gelieve, deselve Unie te ratificeren ende te ondertekenen, ende deselve te doen observeren ende strictelick onderhouden, die alree getekent ende aengenaem gevonden hebben, midtsgaders de resterende provinciën, steden ofte leden van dyen, deselve noch nyet getekent hebbende, te remonstreren, hoe noodich dattet is tot dese Naerder Unie neffens andere te begeven.

De voorscreven gedeputeerde fullen fyne Excellencie aendien en het voornemen van die van Middelburch van dat zy hun soecken te subtraheren uuyt deser Unie onder tpretext van hunne privilegiën, ende want tselve is een saecke van zeer quaden exemple, ende die dagelickx zeer veel zwaricheden ende questiën innebrenght ende meer soude, indyen daer by tijts nyet inne versien en wordt, hoewel de Staten die van Middelburch houden in de voorscreven Unie vervanghen, soo by voix als by vele voorgaende acten confirmatoir derselver, fullen nyetemin die voorscreven gedeputeerde fyne Excellencie vanwegen den Staten verfoecken, ten eynde hy by fyne intercesie ende autoriteyt deselve gelieve te benemen hun misverstandt, ende te brenghen ende vermanen tot redelicheyte tot gemeyne ruste, vrede ende verzeckertheyt.

Ende omme opt faict van de quotifatie tusfchen Hollandt ende Zeelandt, een goede poose differentiael geweest hebbende ende alsnoch wefende, eens eenen goeden voet genomen te moghen worden, tot contentemente, ruste ende vrede van beyden zyden, fullen de voorscreven gedeputeerde vooral anderwerff in communicatie treden mette gedeputeerde t'Antwerpen sijnde vanwegen die van Hollandt, om te proeven oft men dyenaengaende nyet en soude connen treden in eenich vrydelick accord onderlynge, sonder fyne Excellencie te moyen. Ende zooverre daer geen hope en soude sijn om dyenaengaende te moghen accorderen, fullen de voorscreven gedeputeerde vernemen, oft die van Hollandt eenige schriftelicke remonstrancie gedaen moghen hebben

hebben desen aengaende aen syne Excellencie, om hetselve gesien, daerop te doen naer gelegentheyt van der zaecken. Ende zullen vooral verfoecken van die van Hollandt, oft zyluyden hebben volcommen last ende commissie om dyenaengaende met dyen van Zeelandt t'accorderen, oft het geschil te stellen ende te refereren oft te submitteren aen syne Pr. Excellencie, om daerinne te definiëren soo syne V. G. goetvinden sal. Ende sooverre die van Hollandt volcommen last hebben van submissie, fullen oock vanweghen die van Zeelandt die decisie opt different van de quotifatie refereren ende geheelick submitteren aen syne F. G., haer exhiberende ten dyen syne by forme van advertisement de redene van die van Zeelandt hiertoe dienende, begrepen soo in zeeckere remonstrantie eertijts gemaect als by den voorscreven advertisemente ende die discoursen, die henluyden kennelick zijn, ende degene die men hunluyder wijsheyt daerenboven noch toebetrouwt. Ende sooverre de gedeputeerde van Hollandt geen volcommen last en hebben van submissie aen syne Pr. Excellencie desen aengaende, zullen desnyettegenstaende de voorscreven gedeputeerde in presentie van syne Excellencie communiceren desen aengaende met die van Hollandt, om te weten, hoe naer dat men malcander sal connen verstaen. Ende fullen de voorscreven gedeputeerde in't accorderen ende communiceren op de voorscreven quotifatie ernstelick aenhouden, dat die Staten oft Raedt van Hollandt dyen van Zeelandt geen beleth en doen in de executie, die de voorscreven Staten van Zeelandt begeren te vordren op de goeden van der abdye van Middelburch gelegen tot Heusden, midtsgaders opdat affgedaen werdde de belastyng by die van Hollandt opgestelt, van een oortken op elck last turffs; insgelijcx dat de voorscreven Staten van Hollandt fullen laeten volgen den Staten van Zeelandt alle de geestelicke goeden ende innecommen van dyen toebehoorende, in Zeelandt gelegen ofte gehypotecqueert in Hollandt, midts presentatie dyen van Hollandt van gelijcken te doene. Verfoeckende oock, dat de Reeckencamer van Hollandt den Staten van Zeelandt aldaer acces geve ende communicatie doen, midtsgaders restitutie oft oock copie van alle de bescheeden, boecken, reekeninghen, pampieren ende munimenten, den Staten van Zeelandt ende Hollandt aengaende in de voorscreven Reeckencamer berustende, alfoo die d'een ende d'andere gemeyn geweest sijn, met reciproque presentatie, sooverre in Zeelandt yet is, dat hunluyden soude gerieven, dat men henluyden daerinne sal gelieven, waertoe de voorscreven gedeputeerde fullen besighen die intercesie ende autoriteyt van syne Pr. Excellencie, opdat het landt van Zeelandt — d'welck by dese orloghe gans gedenatureert ende verwoest is — mach wederom by wetenschap van de oude privilegiën ende costumen gebrocht wordden in staet ende tamelicken voorspoet.

Ende

Ende om 't voorscreven advertisement op de radresche van de quotifatie voorscreven te moghen opentlick remonstreren, opdat syne Excellencie ende die van Hollandt mogen verstaen, dat die van Zeelandt anders nyet en soecken dan gelijcke lasten te draghen naer elcx macht met die van Hollandt, fullen de voorscreven gedeputeerde vanwegen den Staten van Zeelandt presenteren voor den eenparichsten voet, ende daerby nyemandt hem met redene en soude connen oft behooren te beclaghen, dat die van Zeelandt tevreden sijn, de voorscreven quotifatie tusfchen Hollandt ende Zeelandt te laeten dresferen naer raete van de estimatie offe weerde van de onruerende goederen, soo huysen, schueren, zoutkeeten, taenhuyfen, meestoven, zeeperyen ende andersfins binnen den steden ende ten platten lande, als oock van den gronde van erffven, hoedanich die moghen wesen, nyet uuytgesteken, die respectie in de twee voorscreven provinciën by deughdelicke taxatie gevonden ende gemaect sal wordden, naer de instructie daerop gefamentlick te concipiëren. Ende want, terwyle men besich is ter effectuatie van tgene voorscreven is, veel tijts wel mochte verlopen ende dat daerentusfchen de gemeyne defensie van Hollandt ende Zeelandt nyet en mach naegelaten wordden, daertoe dagelicx groote merckelicke somme van penningen boven het innecommen van de generale middelen nootwendich fullen gevonden ende promptelick gefurniert moeten wordden, fullen de voorscreven gedeputeerde den Staten van Hollant presenteren, hetgene boven 't employ van de generale middelen te cort sal commen, dat de Staten van Zeelandt by provisie naer rate van ten hoochsten sesse int hondert hunne quote fullen furneren, onder expres bespreck nochtans, wat de quote van Zeelandt meer oft min sal bedraghen, als die taxatie van de weerde van de onruerende goederen, huysen, landen etc. in der forme hierboven verhaelt gedaen sal wesen, dat men tselve oft rembourseren sal oft tegens andere contributiën zelfs inne mogen houden ende aen de quote affrekenen, waarmede alle inconveniënten verhoet ende de voorscreven taxatie oock te beter eerstdaechs gevordert sal wordden.

De voorscreven gedeputeerde fullen metten Generale Staten zien t'appointeren nopende 't recht van convoyen op de Spaensche, Italiaensche ende Fransche wynen, ende de Spaensche ende Italiaensche wynen ten hoochsten laeten stellen op twee gulden ende min, ist mogelick, op conditiën dat van de Rijnsche wynen gelijk recht van convoy betaelt sal wordden, fulcx dat de voorscreven Spaensche ende Italiaensche wynen nyet hooger gestelt en wordden dan de Rijnsche wynen, ende dat d'executie van defen nyet eer in Zeelandt in trayn gebrocht en sal wordden, voordat die van Dordrecht van gelijcken het recht van de
convoyen

convoyen op de Rijnsche wynen, naer advenant van de voorscreven Spaensche ende Italiaensche wynen, soo men mette Generale Staten sal connen accorderen, in train gebrocht fullen hebben, laetende de Fransche wynen stellen op de helft naer advenant van de Spaensche, Italiaensche ende Rijnsche wynen. Ende alzoo men verstaet, dat die van Dordrecht de Rijnsche wynen tot hoogher recht van convoy gestelt ende geaccordeert hebben dan van twee gulden, fooverre men defen aengaende op den voorscreven last nyet en soude connen accorderen mette Generale Staten, fullen de voorscreven gedeputeerde het recht van de contributie van de wynen stellen ende submitteren aen syne Excellencie, altoos met bespreck, dat de Spaensche ende Italiaensche wynen nyet hooger gestelt en fullen worden dan de Rijnsche ende Fransche wynen, naer proportie op de helft van dyen, sonder dat de voorscreven gedeputeerde fullen moghen submitteren aen syne Excellencie die questie nopende den ontfanck van 't recht van de convoyen van de incommende koopmanschappen, die men alhier in Zeelandt sustineert behooren gehouden te worden, hoewel die elders gedestineert moghen sijn.

De voorscreven gedeputeerde, zooverre noodt is, fullen aen syne Excellencie die excuse doen op de verfochte verzegelynge van de schult van den Palsgrave, soo overmidts de aermoede van den lande van Zeelandt, ende groote schulden ter causen van der orloghe, als de groote lasten van geschoten ter betalynge van defelve ende tot behoeff van eens yegelijcx dijckagie int zyne, remonstrerende dat defelve schult nyet meer aen en gaet dyen van Zeelandt dan die en doet die gansche Generaliteyt.

Sullen mede de voorscreven gedeputeerde syne Excellencie remonstreren de redenen, waeromme men in Zeelandt geraetfaem vindt, alleene syne voorscreven Excellencie te willen kennen als oeverste ende gouverneur van alle 's landts zaecken, ende nyet syne F. G. broeder, graeff Jan van Nasfau, denwelcken zy nochtans gefamentlick, uuytgenomen die van Middelburch, gecoren ende bewillicht hebben, onder 'tgoet behaghen van syne F. G., als directeur van de nyeuwe Unie.

De voorscreven gedeputeerde fullen syne Excellencie seer ootmoedelick verfoecken, ten eynde hem gelieve, de stadt van der Tholen te doen bezetten mettet garnisoen, dwelk betaelt werdt van die van Zeelandt, om de redene hunluyden wel bekendt. Van gelijcken fullen mede syne Excellencie bidden, de handt aene te houden, ten eynde de ruyteren ende voetvolck, int landt van der Tholen gevallen, moghen by sijnder F. G. intercesie vandaer geweert worden, alfoo midts hunlieder compfte de gemeyn middelen van Zeelandt aldaer tot nyete commen, behalvens de depauperatie van het geheel eylandt.

Nopende

Nopende 't placcaet oft ordonnantie tot dobbele toerustynghe van de schepen hun ter zeevaert generende, alsoo daerop in Hollandt ende alhier naer communicatie gerefolveert is, nyet te willen eenige nyeuwicheyt oft veranderynge toelaten dan mit advyse van syne Pr. Excellencie, fullen de voorscreven gedeputeerde zyne voornoemde Excellencie bidden, de handt daeraene te houde als admirael, dat met gemeynen advyse ende consente op alle inconveniënten van de zeevaert mach gedisponeert werdden.

Aldus gedaen int Hoff van Zeelandt tot Middelburch, den 11^{en} Marty 1579. Ch. R.